

Aktualitātes sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju un tiesību veicināšanā

JANVĀRIS 2022

LATVIJĀ:

- **Saeima 20. janvārī trešajā lasījumā atbalstīja grozījumus likumā "Par policiju".** Ar **šiem grozījumiem** tiek noteikts, ka policija bez aizsargājamās personas rakstveida pieteikuma varēs pieņemt lēmumu par personas, kas rada draudus, nošķiršanu no aizsargājamās personas. Tāpat ar grozījumiem paplašināts to pazīmju loks, kas paredz diskriminācijas aizliegumu policijas darbā.
- **Saeima 20. janvārī pieņēma grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā,** kas paredz iespēju karavīriem un zemessargiem, kuri atgriezušies no starptautiskajām operācijām, saņemt sociālo rehabilitāciju kopā ar viņu ģimenēm - laulāto vai partneri un nepilngadīgajiem bērniem. Rehabilitāciju varēs saņemt arī karavīru un zemessargu faktiskie partneri, ar kuriem viņiem ir kopīgi bērni vai mājsaimniecība.
- No šī gada **sievietēm, kurām krūts vēža ārstēšanas dēļ tika noņemta krūts, turpmāk tiks apmaksāta krūts rekonstrukcija, savukārt valsts apmaksāta vakcinācija pret cilvēku papilomas vīrusu būs pieejama ne tikai 12 gadu vecumu sasniegušām meitenēm, bet arī zēniem.**

- **Dzimumu līdztiesības alianse Eiropā ir piešķirusi dotāciju Sieviešu sadarbības tīklam**, lai stiprinātu vietējā līmeņa sieviešu organizācijas un Romu kopienas aktīvistes.
- Saistībā ar vardarbības ģimenē tēmu **aicinām noklausīties diskusiju Latvijas Radio radījumā "Ģimenes studija"** par vardarbības draudu novēršanu, **kā arī pieredzes stāstu LTV rubrikā "Dzīvei nav melnraksta" par vardarbības ģimenē sekām.**
- **Arī 2022. gadā iedzīvotājiem tiks nodrošināta iespēja saņemt bezmaksas mediācijas atbalstu ģimenes strīdu jautājumos.** Mediācijas atbalsta ietvaros ģimenēm ir iespēja izmantot 5 valsts apmaksātas mediācijas stundu sesijas, savukārt, ja ģimenei ir trūcīgās vai maznodrošinātās ģimenes statuss - 7 valsts apmaksātas mediācijas stundu sesijas.
- **Aicinām iepazīties ar Latvijas statistikas gadagrāmatu 2021**, kurā ir pieejami aktuālie statistikas dati dalījumā pēc dzimuma.
- Latvijas Kultūras akadēmijas Nacionālās filmu skolas paviljonā **28. un 29. janvārī pirmizrādi piedzīvos Sabīnes Neilandes laikmetīgās dejas izrāde "Femina"** - sievietes esības manifestācija.

EIROPĀ:

- 2022. gada janvārī Eiropas Savienības Padomes prezidējošās valsts statusu pārņēma Francija. **Francijas prezidentūras galvenās prioritātes dzimumu līdztiesības jomā** ir darba pabeigšana pie vairākām būtiskām tiesību aktu iniciatīvām, tostarp par atalgojuma pārredzamību, sievietēm uzņēmumu valdēs, kā arī turpināsies darbs pie ar dzimumu saistītas vardarbības mazināšanas instrumentiem.

- 20. janvārī Eiropas Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena uzstājās ar runu Eiropas dzimumu dažādības balvas sievietēm valdēs ceremonijā. Komisijas priekšsēdētāja norādīja, ka progress sieviešu īpatsvarā valdēs notiek, taču ne pietiekami ātri, tādēļ ir nepieciešama ES līmeņa likumdošanas iniciatīva.
- Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts ir nācis klajā ar tehnisko ziņojumu par ar dzimumu saistītas vardarbības izmaksām Eiropas Savienībā.
- Eiropas Savienība ir piešķirusi 268.3 miljonus eiro, lai atbalstītu izglītības, veselības un iztikas līdzekļu nodrošināšanu Afganistānas iedzīvotājiem, īpaši uzsverot atbalstu sievietēm, lai saņemtu izglītību, kā arī tehnisku un/vai finansiālu atbalstu savas uzņēmējdarbības attīstīšanai un paplašināšanai.
- Norvēģija, Islande, Zviedrija un Somija plāno kopīgu projektu ar nosaukumu "Share the Care", kura mērķis ir dzimumu līdztiesības veicināšana un dzimumu segregācijas mazināšana veselības sektorā, veicinot vīriešu iesaisti māsziņību programmu apgūvē.
- Š. g. 7. februārī ir plānota tiešsaistes konference par to, kā ģimenes var mazināt klimata pārmaiņu radītās sekas un tām pielāgoties un kā valdības var panākt starppaaudžu taisnīgumu klimata pārmaiņu politikas kontekstā.
- Š.g. 31. martā Helsinkos, kā arī tiešsaistē, norisināsies konference "Nordic Fathers on Paternity Leave", kurā tiks pievērsta uzmanība tēva lomai bērnu aprūpē ziemeļvalstu pieredzes kontekstā.

PASAULĒ:

- 18. janvārī norisinājās ANO Drošības padomes atvērtās debates par Sievietēm, mieru un drošību, kas fokusējās uz sieviešu aizsardzību un iesaisti miera un drošības procesos.
- Pasaules veselības organizācija ir noteikusi janvāri par dzemdes kakla vēža izpratnes veicināšanas mēnesi, turpinot ikgadējās informatīvās kampaņas par šo tēmu. Lai gan dzemdes kakla vēzis ir novēršams un ir veiksmīgi ārstējams, ja tas tiek laicīgi atklāts, tas ir otrs izplatītākais vēža nāves cēlonis sievietēm reproduktīvā vecumā visā pasaulē.
- Aicinām iepazīties ar ANO Dzimumu līdztiesības un sieviešu iespēju veicināšanas institūcijas ziņojumu par sieviešu un meiteņu situāciju Covid-19 pandēmijas kontekstā un pandēmijas seku mazināšanas centienos.
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD) ir nākusi klajā ar raidierakstu par to, kā darba devēji par palīdzēt mazināt vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības sekas.
- Aicinām iepazīties ar OECD veikto pētījumu par uzņēmumu lomu atalgojuma nevienlīdzībā.